

ROCZNIKI HISTORYCZNE

ROCZNIK LXXXI
za rok 2015

THE POZNAŃ SOCIETY FOR THE ADVANCEMENT
OF THE ARTS AND SCIENCES
HISTORY AND SOCIAL SCIENCES
INSTITUTE OF HISTORY, POLISH ACADEMY OF SCIENCES

HISTORICAL ANNALS

LXXXI
2015

CONTENTS

STUDIES AND ARTICLES

Anna Adamska, Playing with colours: the role of colours in the medieval system of social communication	7
Tomasz Jurek, On the time and circumstances of Mieszko's baptism	35
Mateusz Kosonowski, The legation of Gualo of Beauvais in Poland in 1103	57
Andrzej Pleszczyński, Information of Otto of Freisig and Rahewin about Poland within their accounts of eastern neighbours of Germany	87
Andrzej Radziwiński, Dispensations <i>de diversis formis</i> for Polish clergy. From the history of applying canon law and customs in Late Middle Ages	107
Witold Brzeziński, <i>Sola, ut vidua, cum patruis et avunculis vel fratribus proximioribus, ut maritata</i> . Remarks on the practice of assistance of male relatives at the legal actions of female noblewomen in the second half of the 15th century in Great Poland	129
Anna Horeczy, Doctorates in law of Poles in Bologna in the 15th century	147

MATERIALS

Sobiesław Szybkowski, An unknown seal of Prince Casimir from 1482	187
Edmund Kizik, Historical notes of Eberhard Bötticher (1554-1617) of Gdańsk, <i>Addenda et corrigenda</i>	201

REVIEWS	209
---------------	-----

POZNAŃ – WARSZAWA 2015

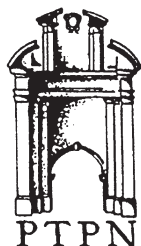
PUBLISHING HOUSE OF THE POZNAŃ SOCIETY FOR THE ADVANCEMENT
OF THE ARTS AND SCIENCES

POZNAŃSKIE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NAUK
WYDZIAŁ HISTORII I NAUK SPOŁECZNYCH

INSTYTUT HISTORII POLSKIEJ AKADEMII NAUK

ROCZNIKI HISTORYCZNE

ROCZNIK LXXXI
za rok 2015

POZNAŃ – WARSZAWA 2015

WYDAWNICTWO POZNAŃSKIEGO TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ NAUK

POZNAŃSKIE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NAUK
THE POZNAŃ SOCIETY FOR THE ADVANCEMENT OF THE ARTS AND SCIENCES

e-mail: wydawnictwo@ptpn.poznan.pl

GŁÓWNY REDAKTOR WYDAWNICTW PTPN / CHAIRMAN OF PUBLISHING HOUSE
Krzysztof Kurek

**Założyciel Roczników Historycznych / Established by
Kazimierz Tymieniecki**

Komitet Redakcyjny / Editorial Staff
Redaktor / Editor-in-chief: Tomasz Jurek
Członkowie / Members: Tomasz Jasiński,
Jerzy Strzelczyk, Jacek Wiesiołowski

Rada Naukowa / Editorial Board
Dániel Bagi (Pécs), Sławomir Gawlas (Warszawa),
Ivan Hlaváček (Praga), Krzysztof Mikulski (Toruń),
Henryk Samsonowicz (Warszawa), Thomas Wunsch (Pasawa)

Redaktor językowy:
Anna Baziór

Adres Redakcji / Address of Editorial Office
ul. S. Mielżyńskiego 27/29
61-725 Poznań
tel./fax 61 848 09 17
e-mail: tjurek@wp.pl,
rh@ihpan.edu.pl

Szersza informacja o czasopiśmie:
www.ptpn.poznan.pl/wydawnictwo/czasopisma/roc-z-hist/roc-z-hist.html
www.rh-ihpan.edu.pl

© Copyright by PTPN

Printed in Poland

ISSN 0324-8585

TREŚĆ ROCZNIKA

ROZPRAWY I ARTYKUŁY

Anna A d a m s k a (Utrecht), Gra w kolory. Rola barw w średniowiecznym systemie komunikacji społecznej	7
Tomasz J u r e k (Poznań), O czasie i okolicznościach chrztu Mieszka	35
Mateusz K o s o n o w s k i (Kraków), Legacja Gwalona z Beauvais w Polsce w 1103 roku	57
Andrzej P l e s z c z y Ń s k i (Lublin), Wiadomości Ottona z Fryzycji i Rahewina o Polsce na tle ich doniesień o wschodnich sąsiadach Niemiec	87
Andrzej R a d z i m i ń s k i (Toruń), Dyspensy <i>de diversis formis</i> dla polskiego duchowieństwa. Z dziejów stosowania prawa kanonicznego i obyczajowości w późniejszym średniowieczu	107
Witold B r z e z i ń s k i (Bydgoszcz), <i>Sola, ut vidua, cum patruis et avunculis vel fratribus proximioribus, ut maritata</i> . Uwagi o praktyce asystencji męskich krewnych przy czynnościach prawnych szlachcianek w drugiej połowie XV wieku w Wielkopolsce	129
Anna H o r e c z y (Warszawa), Prawnicze doktoraty Polaków w Bolonii w XV wieku .	147

PRACE DROBNE I MATERIAŁY

Sobiesław S z y b k o w s k i (Gdańsk), Nieznana pieczęć królewicza Kazimierza z 1482 roku	187
Edmund K i z i k (Gdańsk), Zapiski historyczne gdańszczanina Eberharda Böttichera (1554-1617). <i>Addenda et corrigenda</i>	201

RECENZJE

Michael B o r g o l t e, Mittelalter in der größeren Welt. Essays zur Geschichtsschreibung und Beiträge zur Forschung, Berlin 2014 (<i>Jerzy Strzelczyk, Poznań</i>)	209
Liber pontificalis I-XCVI (usque ad annum 772). Księga pontyfików 1-96 (do roku 772); Liber pontificalis XCVII-CXII (ann. 772-891). Księga pontyfików 97-112 (772-891), opr. Monika O ż ó g, Henryk Pietras SJ, Kraków 2014-2015 (<i>Jerzy Strzelczyk, Poznań</i>)	211
Mächtige Frauen? Königinnen und Fürstinnen im europäischen Mittelalter (11.-14. Jahrhundert), hg. von Claudia Z e y, Ostfildern 2015 (<i>Jerzy Strzelczyk, Poznań</i>)	213
Akkulturation im Mittelalter, hg. von Reinhard H ä r t e l, Ostfildern 2014 (<i>Tomasz Jurek, Poznań</i>)	216
Urkunden und ihre Erforschung. Zum Gedenken an Heinrich Appelt, hg. von Werner M a l e c z e k, Wien 2014 (<i>Tomasz Jurek, Poznań</i>)	219
Polen im Mittelalter. Ein Verzeichnis der seit 1990 auf Deutsch, Englisch und Französisch publizierten Arbeiten der polnischen Mediävistik, zusammengestellt von Eduard M ü h l e, Krakau 2014 (<i>Tomasz Jurek, Poznań</i>)	221
Slezsko v dějinách českého státu, I: Od pravěku do roku 1490, II: 1490-1763, red. Zdeňk J i r á s e k, Praha 2012 (<i>Tomasz Jurek, Poznań</i>)	223
Bernhard S t a s i e w s k i, Die Anfänge der Christianisierung Polens auf dem Hintergrund der slavischen Missionsgeschichte des frühen Mittelalters, Münster 2014 (<i>Tomasz Jurek, Poznań</i>)	227
Jacek O s i ń s k i, Statut Bolesława Krzywoustego, Kraków 2014 (<i>Tomasz Jurek, Poznań</i>)	230

Christina Meckelnborg, Tractatus de urbe Brandenburg. Das älteste Zeugnis brandenburgischer Geschichtsschreibung. Textanalyse und Edition, Berlin 2015 (<i>Jerzy Strzelczyk, Poznań</i>)	233
Josef Žemlička, Království v pohybu. Kolonizace, města a stříbro v závěru přemyslovske epochy, Praha 2014 (<i>Tomasz Jurek, Poznań</i>).	235
Anna Obara-Pawłowska, Polityka gospodarcza Władysława Łokietka, Lublin 2014 (<i>Andrzej Marzec, Kraków</i>)	238
Vasileios Syros, Marsilius of Padua at the Intersection of Ancient and Medieval Traditions of Political Thought, Toronto-Buffalo-London 2012 (<i>Piotr Goltz, Warszawa</i>).	242
Eliana Corbari, Vernacular Theology. Dominican Sermons and Audience in Late Medieval Italy, Berlin-Boston 2013 (<i>Piotr Bialecki, Warszawa</i>)	244
Tomasz Torbus, Zamki konwentualne państwa krzyżackiego w Prusach, Gdańsk 2014 (<i>Maria Szaławska-Korczak, Toruń</i>)	247
Marcin Starzyński, Średniowieczny Kazimierz, jego ustrój i kancelaria, Kraków 2015 (<i>Adam Kozak, Poznań</i>)	253
Maciej Mięka, Prawodawstwo króla i sejmu dla małopolskich miast królewskich (1386-1572). Studium z dziejów rządów prawa w Polsce, Kraków 2014 (<i>Marcin Starzyński, Kraków</i>)	257
Jürgen Heyde, Transkulturelle Kommunikation und Verflechtung. Die jüdischen Wirtschaftseliten in Polen vom 14. bis zum 16. Jahrhundert, Wiesbaden 2014 (<i>Tomasz Jurek, Poznań</i>)	260
Dagmara Adamska, Agnieszka Latocha, Dominik Nowakowski, Aleksander Paroń, Marcin Siehankiewicz, Robert Sikorski, Słownik wsi śląskich w średniowieczu, t. 1: Powiat lubiński, Wrocław 2015 (<i>Tomasz Jurek, Poznań</i>).	263
Libri catenati Egenses. Kniha a knihovna chebských františkánů v pozdním středověku a raném novověku, red. Kamil Boldan, Jindřich Marek, Praha 2013 (<i>Jakub Lukaszewski, Poznań</i>)	267
Roland Czarniecki, Kronika Namysłowa autorstwa Johanna Frobenia jako utwór dziejopisarstwa miejskiego, Warszawa 2015 (<i>Marcin Starzyński, Kraków</i>)	269
Maciej Ziemiński, Skład osobowy Sądu Wyższego Prawa Magdeburckiego na Zamku Krakowskim w XVII-XVIII wieku, Kraków 2013 (<i>Marcin Starzyński, Kraków</i>)	272

POLEMIKI

Ponownie o autentyczności dokumentu miśnieńskiego z 968 roku (i metodzie w dyplomatyce) (<i>Dariusz Andrzej Sikorski, Poznań</i>)	277
W odpowiedzi (<i>Wojciech Jasiński, Poznań</i>)	292
Współpracownicy rocznika	293
Lista recenzentów Roczników Historycznych	294